

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 13.8.2012 г.
COM(2012) 454 final

2012/0219 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**относно сключването на Споразумението за политически диалог и сътрудничество
с Република Коста Рика, Република Ел Салвадор, Република Гватемала,
Република Хондурас, Република Никарагуа и Република Панама**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

Споразумението за политически диалог и сътрудничество между ЕС и Централна Америка (СПДС) бе подписано в Рим на 15 декември 2003 г. Поради смесения характер на настоящото споразумение държавите членки трябваше да ратифицират споразумението. Този етап приключи през декември 2011 г. с депозирането на последните двете последни ратификации.

В съответствие с разпоредбите на споразумението то ще влезе в сила един месец след депозирането на този инструмент за одобрение.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно сключването на Споразумението за политически диалог и сътрудничество с Република Коста Рика, Република Ел Салвадор, Република Гватемала, Република Хондурас, Република Никарагуа и Република Панама

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 212, параграф 3 във връзка с член 218, параграф 6, буква а) от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид одобрението на Европейския парламент,

като има предвид, че:

- (1) В съответствие с Решение 14855/03 на Съвета от 8 декември 2003 г.¹ Споразумението за политически диалог и сътрудничество с Република **Коста Рика**, Република **Ел Салвадор**, Република **Гватемала**, Република **Хондурас**, Република **Никарагуа** и Република **Панама** бе подписано на 15 декември 2003 г., под условие че ще бъде сключено на по-късна дата.
- (2) Съгласно член 54, параграф 1 от него Споразумението за политически диалог и сътрудничество влиза в сила на първия ден от месеца, следващ месеца, през който страните са се уведомили взаимно за приключването на необходимите за тази цел процедури.
- (3) Всички останали страни по споразумението, включително всички държави — членки на ЕС, вече са депозирали своите инструменти за ратификация.
- (4) Споразумението следва да бъде одобрено от името на Европейския съюз,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

С настоящото Споразумението за политически диалог и сътрудничество с Република **Коста Рика**, Република **Ел Салвадор**, Република **Гватемала**, Република **Хондурас**, Република **Никарагуа** и Република **Панама** се одобрява от името на Съюза.

¹ ОВ L, [...] г., [...] стр.

Текстът на споразумението е приложен към настоящото решение.

Член 2

Председателят на Съвета определя лицето, което е упълномощено да съобщи, от името на Европейския съюз, за споразумението, за да изрази съгласието на Европейския съюз да бъде обвързан със споразумението.

Член 3

Настоящото решение влиза в сила на [...] ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ПОЛИТИЧЕСКИ ДИАЛОГ И СЪТРУДНИЧЕСТВО

**между Европейската общност и нейните държави членки, от една страна, и
Република Коста Рика, Република Ел Салвадор, Република Гватемала, Република
Хондурас, Република Никарагуа и Република Панама, от друга страна**

КРАЛСТВО БЕЛГИЯ,

КРАЛСТВО ДАНИЯ,

ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,

РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ,

КРАЛСТВО ИСПАНИЯ,

ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,

ИРЛАНДИЯ,

ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,

ВЕЛИКОТО ХЕРЦОГСТВО ЛЮКСЕМБУРГ,

КРАЛСТВО НИДЕРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,

ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ,

КРАЛСТВО ШВЕЦИЯ,

ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ,

страни по Договора за създаване на Европейската общност и по Договора за
Европейския съюз, наричани по-нататък „държавите членки“, и

ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ, наричана по-нататък „Общността“,

от една страна, и

РЕПУБЛИКА КОСТА РИКА,

РЕПУБЛИКА ЕЛ САЛВАДОР,

РЕПУБЛИКА ГВАТЕМАЛА,

РЕПУБЛИКА ХОНДУРАС,

РЕПУБЛИКА НИКАРАГУА,

РЕПУБЛИКА ПАНАМА,

от друга страна,

КАТО ОТЧИТАТ традиционните исторически и културни връзки между страните и желанието за укрепване на отношенията при надграждане на съществуващите механизми, които уреждат отношенията между страните;

КАТО ОТЧИТАТ положителния напредък, отбелязан и в двата региона през последното десетилетие, който дава възможност за насърчаване на общи цели и интереси и за навлизане в нов етап на по-задълбочени, по-модерни и постоянни отношения в отговор на настоящи вътрешни предизвикателства и международни събития;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ спазването на демократичните принципи и основните права на човека съгласно Всеобщата декларация за правата на човека;

КАТО ПРИПОМНЯТ ангажимента си към принципите на върховенството на закона и доброто управление;

КАТО СЕ ОСНОВАВАТ на принципите на споделяне на отговорностите и убедени в значението както на превенцията на използването на забранени наркотични вещества и ограничаването на вредните последици от тях, така и на борбата с незаконното отглеждане, производство, обработка и трафик на наркотици и техни прекурсори;

КАТО ИЗТЪКВАТ ангажимента си да работят заедно за постигане на целите за изкореняване на бедността, справедливо и устойчиво развитие, включително в аспектите, свързани с уязвимост на природни бедствия, съхранение и опазване на околната среда и биологичното многообразие и постепенна интеграция на държавите от Централна Америка в световната икономика;

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ значението, което страните отдават на консолидирането на политическия диалог и процеса на икономическо сътрудничество, изграден между страните в рамките на диалога от Сан Хосе, започнал през 1984 г. и подновен през 1996 г. във Флоренция и през 2002 г. в Мадрид;

КАТО ИЗТЪКВАТ необходимостта от укрепване на програмата за сътрудничество, уредена с Рамковото споразумение за сътрудничество между Европейската икономическа общност и Република Коста Рика, Република Ел Салвадор, Република Гватемала, Република Хондурас, Република Никарагуа и Република Панама, подписано през 1993 г. (наричано по-нататък „Рамковото споразумение за сътрудничество от 1993 г.“);

КАТО ПРИЗНАВАТ постигнатото в процеса на икономическа интеграция на Централна Америка, като например усилията за скорошно създаване на Митнически съюз на Централна Америка, влизането в сила на Механизма за уреждане на търговски спорове, подписването на Договора за инвестиции и търговия на услуги между страните от Централна Америка, както и необходимостта от задълбочаване на процеса на регионална интеграция, либерализация на търговията на регионално равнище и икономически реформи в региона на Централна Америка;

КАТО ОСЪЗНАВАТ нуждата от насърчаване на устойчивото развитие и в двата региона чрез партньорство за развитие с участието на всички заинтересовани страни, включително гражданското общество и частния сектор, в съответствие с принципите на Консенсуса от Монтерей и Декларацията от Йоханесбург заедно с Плана за изпълнение;

КАТО СЪЗНАВАТ необходимостта от установяване на сътрудничество по въпросите на миграцията;

КАТО ПРИЗНАВАТ, че никоя разпоредба в настоящото споразумение по никакъв начин не се отнася до определяне на позицията на страните в текущи или бъдещи двустранни или многостранни търговски преговори и не може да бъде тълкувана или схващана в този смисъл;

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ волята си за сътрудничество в рамките на международни форуми по въпроси от взаимен интерес;

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД стратегическото партньорство, изградено между Европейския съюз и Латинска Америка и Карибския басейн в контекста на срещата на върха в Рио през 1999 г. и затвърдено на срещата на върха в Мадрид през 2002 г.; както и

КАТО ВЗЕХА ПРЕДВИД Декларацията от Мадрид от май 2002 г.;

РЕШИХА ДА СКЛЮЧАТ НАСТОЯЩОТО СПОРАЗУМЕНИЕ:

ДЯЛ I

ПРИНЦИПИ, ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА СПОРАЗУМЕНИЕТО

Член 1

Принципи

1. Спазването на демократичните принципи и основните права на човека, определени във Всеобщата декларация за правата на човека, и спазването на принципа на върховенството на закона са в основата на вътрешните и международните политики на страните и представляват съществен елемент от настоящото споразумение.
2. Страните потвърждават ангажимента си да насърчават устойчивото развитие и да допринасят за постигане на Целите на хилядолетието за развитие.
3. Страните затвърждават обвързаността си с принципите на доброто управление и борбата с корупцията.

Член 2

Цели и обхват

1. Страните потвърждават съвместната си цел да укрепват своите отношения чрез развиване на политическия диалог и засилване на сътрудничеството помежду си.

2. Страните потвърждават също така своето решение да засилят сътрудничеството си в областта на търговията, инвестициите и икономическите отношения.
3. Страните потвърждават съвместната си цел да работят за създаване на условия за провеждане на преговори въз основа на резултатите от Работната програма от Доха, за чието изпълнение до края на 2004 г. страните са се ангажирали, за реалистично и взаимноизгодно споразумение за асоцииране, включително споразумение за свободна търговия.
4. Прилагането на настоящото споразумение следва да помогне за създаването на тези условия чрез стремеж към политическа и социална стабилност, чрез задълбочаване на процеса на регионална интеграция и чрез намаляване на бедността при съблюдаване на рамка за устойчиво развитие в Централна Америка.
5. С настоящото споразумение се уреждат политическият диалог и сътрудничество между страните. В него се съдържат необходимите институционални разпоредби за прилагането му. Никоя разпоредба в настоящото споразумение не определя позицията на страните в текущи или бъдещи двустранни или многостранни търговски преговори.
6. Страните се ангажират да оценяват периодично напредъка, отчитайки напредъка, постигнат преди влизането в сила на споразумението.

ДЯЛ II

ПОЛИТИЧЕСКИ ДИАЛОГ

Член 3

Цели

1. Страните се споразумяват да засилят редовния политически диалог помежду си въз основа на принципите, формулирани в съвместните декларации, приети в рамките на процеса на диалог от Сан Хосе, по-специално декларациите от Сан Хосе (28—29 септември 1984 г.), Флоренция (21 март 1996 г.) и Мадрид (18 май 2002 г.).
2. Страните се споразумяват, че политическият диалог включва всички аспекти, по отношение на които съществува взаимен интерес, и всеки друг международен въпрос. Той ще проправи път за нови инициативи за преследване на общи цели и намиране на допирни точки в области като регионалната интеграция, намаляването на бедността и социалното сближаване, устойчивото развитие, регионалната сигурност и стабилност, предотвратяването и разрешаването на конфликти, правата на човека, демокрацията, доброто управление, миграцията и борбата с корупцията, тероризма, наркотиците и лекото стрелково и малокалибрено оръжие. Той ще бъде и основа за предприемане на инициативи и подпомагане на усилията за развиване на инициативи, включително сътрудничество и действия в рамките на региона на Латинска Америка като цяло.

3. Страните са съгласни, че засиленият политически диалог ще позволи широк обмен на информация и ще представлява форум за съвместни инициативи на международно равнище.

Член 4 **Механизми**

Страните се споразумяват, че политическият диалог помежду им следва да се осъществява:

- а) когато е уместно и има съгласие за това и от двете страни — на равнище държавни и правителствени ръководители;
- б) на министерско равнище, по-специално в рамките на срещата на министрите в рамките на диалога от Сан Хосе;
- в) на равнище висши служители;
- г) на работно равнище;

и ще използва в максимална степен дипломатическите канали.

Член 5 **Сътрудничество в областта на външната политика и политиката на сигурност**

Във възможно най-голяма степен и в съответствие със своите интереси страните координират позициите си и предприемат съвместни инициативи в рамките на подходящи международни форуми и си сътрудничат в областта на външната политика и политиката на сигурност.

ДЯЛ III

СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 6

Цели

1. Страните се споразумяват, че сътрудничеството, предвидено в Рамковото споразумение за сътрудничество от 1993 г., следва да бъде засилено, а обхватът му — разширен. То е насочено към постигане на следните цели:
 - а) насърчаване на политическата и социалната стабилност посредством демокрация, зачитане на правата на човека и добро управление;
 - б) задълбочаване на процеса на регионална интеграция сред държавите от Централна Америка, за да се допринесе за по-висок икономически растеж и постепенно подобряване на качеството на живота на населението им;
 - в) намаляване на бедността и насърчаване на по-справедлив достъп до социалните услуги и до изгодите от икономическия растеж, като се гарантира подходящ баланс между икономическите, социалните и свързаните с околната среда компоненти в контекста на устойчивото развитие.
2. Страните се споразумяват, че сътрудничеството отчита хоризонталните аспекти, свързани с икономическото и социалното развитие, включващи пол, зачитане на коренното население и други централноамерикански етнически групи, предотвратяване на природни бедствия и реагиране при природни бедствия, съхраняване и опазване на околната среда, биологично многообразие, културно многообразие, научни изследвания и технологично развитие. Регионалната интеграция също следва да се разглежда като хоризонтална тема и в този смисъл стъпките към сътрудничество, предприети на национално равнище, следва да са съвместими с процеса на регионална интеграция.
3. Страните се споразумяват, че следва да бъдат насърчавани мерките, имащи за цел да допринесат за регионалната интеграция в Централна Америка и за укрепването на отношенията между страните на междурегионално равнище.

Член 7

Методология

Страните се споразумяват, че сътрудничеството се осъществява посредством техническа и финансова помощ, проучвания, обучение, обмен на информация и експертни знания, срещи, семинари, научноизследователски проекти или всякакви други средства, за които е налице съгласието на страните в контекста на областта на сътрудничеството, преследваните цели и разполагаемите средства, съгласно нормите и разпоредбите, приложими по отношение на това сътрудничество. Всички субекти, които участват в сътрудничество, ще са длъжни да управляват ресурсите по прозрачен и отговорен начин.

Член 8

Сътрудничество в областта на правата на човека, демокрацията и доброто управление

Страните се споразумяват, че сътрудничеството в тази област активно подпомага правителствата и представителите на гражданското общество чрез дейности, по-специално в следните области:

- а) затвърждаване и защита на правата на човека и консолидиране на процеса на демократизация, включително управлението на изборните процеси;
- б) укрепване на върховенството на закона и доброто и прозрачно управление на публичните дейности, включително борбата с корупцията на местно, регионално и национално равнище; и
- в) засилване на независимостта и ефективността на съдебните системи.

Член 9

Сътрудничество в областта на предотвратяването на конфликти

1. Страните се споразумяват, че сътрудничеството в тази област служи за насърчаване и поддържане на всеобхватна политика на запазване на мира, която стимулира диалога между демократичните нации, изправени пред настоящите предизвикателства като предотвратяването и разрешаването на конфликти, възстановяването на мира и правосъдието в контекста на правата на човека. Тази политика се основава на принципа на ангажираността и е насочена преди всичко към изграждането на регионален, подрегионален и национален капацитет. За целите на предотвратяването на конфликти и в случаите, когато това е необходимо, тя гарантира еднакви политически, икономически, социални и културни възможности за всички сегменти на обществото, укрепва политическата легитимност, насърчава социалното сближаване и ефективното управление на публичните дейности, установява ефективни механизми за мирно съгласуване на интересите на различните групи и стимулира наличието на активно и организирано гражданско общество, като се опира по-специално на съществуващите регионални институции.
2. Дейностите по сътрудничество могат, по целесъобразност, да включват, наред с друго, подкрепа за процесите на посредничество и преговорните и помирителните процеси за всяка държава, усилията за подпомагане на децата, жените и възрастните хора и действията за борба с противопехотните мини.
3. Страните си сътрудничат и в областта на предотвратяването на незаконния трафик на леко стрелково и малокалибрено оръжие и борбата с този трафик с цел развиване, наред с друго, на координацията на действията за засилване на правното, институционалното и полицейското сътрудничество и събирането и унищожаването на незаконно притежавано от цивилни лица леко стрелково и малокалибрено оръжие.

Член 10

Сътрудничество за укрепване на модернизацията на държавната и публичната администрация

1. Страните се споразумяват, че целта на сътрудничеството в тази област е укрепване на модернизацията и професионализацията на публичната администрация в държавите от Централна Америка, включително подпомагане на процеса на децентрализация и организационните промени, произтичащи от процеса на интеграция на Централна Америка. В общ план целта е подобряване на организационната ефективност, гарантиране на прозрачно управление на публичните ресурси и отговорност, както и подобряване на правната и институционалната рамка, основаваща се, наред с друго, на най-добрите практики на страните и опираща се на опита, натрупан при разработването на политики и инструменти в Европейския съюз.
2. Това сътрудничество може да включва, наред с друго, програми, имащи за цел изграждането на капацитет за създаване и прилагане на политики във всички области от взаимен интерес, сред които предоставянето на обществени услуги, съставянето и изпълнението на бюджета, предотвратяването на корупцията и борба с нея и укрепването на съдебните системи.

Член 11

Сътрудничество в областта на регионалната интеграция

1. Страните се споразумяват, че сътрудничеството в тази област укрепва процеса на регионална интеграция в рамките на Централна Америка, по-специално изграждането и осъществяването на нейния общ пазар.
2. Сътрудничеството подпомага развитието и укрепването на общите институции в региона на Централна Америка и насърчава по-тясното сътрудничество между съответните институции.
3. Сътрудничеството насърчава също създаването на общи политики и хармонизирането на правната рамка само и единствено доколкото тези области попадат в обхвата на инструментите за интеграция на Централна Америка и съгласно договореното между страните, включително секторните политики в области като търговията, митниците, енергетиката, транспорта, комуникациите, околната среда и конкуренцията, както и координацията на макроикономическите политики в области като паричната политика, фискалната политика и публичните финанси.
4. По-специално това сътрудничество може да включва, наред с друго, чрез предоставяне на техническа помощ, свързана с търговията:
 - а) укрепване на процеса на консолидация и реализиране на функциониращ Митнически съюз на Централна Америка;
 - б) намаляване и отстраняване на пречките пред развитието на търговията в рамките на региона;
 - в) сътрудничество при опростяването, модернизирането, хармонизирането и интегрирането на митническите и транзитните режими и предоставяне на помощ за подготвянето на законодателство, норми и професионално обучение;и

- г) задълбочаване на процеса към консолидиране и функциониране на общ вътрешнорегионален пазар.

Член 12

Регионално сътрудничество

Страните се споразумяват да използват всички съществуващи инструменти за сътрудничество за насърчаване на дейностите, имащи за цел активното и реципрочно сътрудничество между Европейския съюз и Централна Америка — без да подкопават сътрудничеството между страните, между държавите от Централна Америка и други държави/региони в Латинска Америка и Карибския басейн в области, сред които стимулирането на търговията и инвестициите, околната среда, предотвратяването на природни бедствия и реагирането при природни бедствия, научните, техническите и технологичните изследвания, енергетиката, транспорта, комуникационната инфраструктура, културата, регионалното развитие и устройството на територията.

Член 13

Търговско сътрудничество

1. Страните се споразумяват, че сътрудничеството в областта на търговията стимулира интегрирането на страните от Централна Америка в световната икономика. Едновременно с това посредством техническа помощ за търговия сътрудничеството цели развитието и диверсифицирането на търговията в рамките на региона и с Европейския съюз във възможно най-висока степен.
2. Страните се споразумяват да прилагат интегрирана програма за сътрудничество в областта на търговията, насочена към максимално оползотворяване на свързаните с търговия възможности чрез разширяване на кръга от производства, които биха спечелили от търговията, включително посредством разработване на механизми за справяне с предизвикателствата на увеличена пазарна конкуренция и посредством изграждане на умения, инструменти и техники, необходими за ускоряване на процеса на получаване на ползи от търговията.
3. За изпълнението на програмата за сътрудничество и пълно оползотворяване на възможностите, които предлага участието в двустранни, регионални или многостранни търговски преговори и споразумения, страните се споразумяват за укрепване на изграждането на технически капацитет в региона.

Член 14

Сътрудничество в областта на услугите

1. Страните се споразумяват да засилят сътрудничеството си в областта на услугите, в съответствие с правилата на Общото споразумение за търговията с услуги (ГАТС), отразявайки нарастващото значение на услугите за развитието и диверсифицирането на техните икономики. Засиленото сътрудничество цели подобряване на конкурентоспособността на сектора на услугите в Централна Америка по начин, който е съвместим с устойчивото развитие.
2. Страните определят секторите на услугите, върху които ще бъде съсредоточено сътрудничеството. Дейностите ще бъдат насочени, наред с друго, към

регулаторната среда, съблюдавайки националното законодателство, както и към достъпа до източници на капитал и технологии.

Член 15

Сътрудничество в областта на интелектуалната собственост

Страните се споразумяват, че сътрудничеството в тази област е насочено към стимулиране на инвестициите, трансфера на технологии, разпространяването на информация, културните и творческите дейности и свързаните с тях икономически дейности, както и достъпа до ползите в областите, определени от страните, и споделянето на тези ползи. Сътрудничеството цели подобряване на законите, нормите и политиките с оглед на насърчаване на нива на защита и прилагане на правата върху интелектуалната собственост, съответстващи на най-високите международни стандарти.

Член 16

Сътрудничество в областта на обществените поръчки

Страните се споразумяват, че сътрудничеството в тази област цели насърчаване на реципрочните, недискриминационни, прозрачни и, ако страните се споразумеят за това, открити² процедури за обществени поръчки съответно в правителствения и публичния сектор и, когато е уместно, на всички равнища.

Член 17

Сътрудничество в областта на политиката на конкуренция

Страните се споразумяват, че сътрудничеството в областта на политиката на конкуренция насърчава ефективното определяне и прилагане на правилата за конкуренция, както и разпространяването на информация с цел да се поощрят прозрачността и правната сигурност за предприятията, действащи на пазарите в Централна Америка и Европейския съюз.

Член 18

Митническо сътрудничество

1. Страните се споразумяват, че сътрудничеството в тази област цели разработване на мерки, свързани с улесняване на митническото обслужване и търговията и насърчаване на обмена на информация във връзка с митническите системи на страните с оглед на улесняване на търговията между тях.
2. В зависимост от договореностите между страните сътрудничеството може да включва, наред с друго:
 - а) опростяване и хармонизиране на документи за внос и износ въз основа на международните стандарти, включително използване на опростени декларации;
 - б) усъвършенстване на митническите процедури чрез методи като оценката на риска, опростените процедури за деклариране и допускане за свободно

² Съгласно предвиденото в член 2, параграф 5 „открити“ не трябва да се разбира като „достъп“.

обращение на стоките, предоставянето на статут на оторизиран търговец, използването на системи за електронен обмен на данни (EDI) и автоматизирани системи;

- в) мерки за подобряване на прозрачността и процедурите за обжалване на митническите решения и постановления;
 - г) механизми за насърчаване на редовните консултации с търговската общност във връзка с нормите и процедурите за внос и износ.
3. В рамките на институционалната рамка, установена с настоящото споразумение, е възможно сключване на протокол за взаимопомощ по митническите въпроси.

Член 19

Сътрудничество в областта на техническите норми и оценката на съответствието

1. Страните се споразумяват, че сътрудничеството в областта на стандартите, техническите норми и оценката на съответствието е основна цел при развитието на търговията, особено по отношение на търговията в рамките на региона.
2. В зависимост от договореностите между страните сътрудничеството насърчава:
 - а) осъществяване на програми за техническа помощ в Централна Америка с цел да се гарантира, че системите и структурите за стандарти, акредитация, сертифициране и метрология са съвместими с:
 - международните стандарти;
 - най-важните изисквания относно здравето и безопасността, опазването на растенията и животните, защитата на потребителите и опазването на околната среда. .
 - б) целта на сътрудничеството в тази област да се улесни пазарният достъп.
3. На практика сътрудничеството:
 - а) оказва организационна и техническа подкрепа, насочена към поощряване на създаването на регионални мрежи и органи, и засилва координирането на политиките за стимулиране на общ подход към използването на международни и регионални стандарти по отношение на техническите норми и процедурите за оценка на съответствието;
 - б) насърчава всички мерки, целящи преодоляване на различията между страните в областта на оценката на съответствието и стандартизацията; и
 - в) насърчава всички мерки, насочени към подобряване на прозрачността, добрите регулаторни практики и насърчаването на стандарти за качество за продуктите и практиките на предприятията.

Член 20

Сътрудничество в областта на промишлеността

1. Страните се споразумяват, че сътрудничеството в областта на промишлеността стимулира модернизацията и преструктурирането на промишлеността в Централна Америка и на отделните сектори, както и промишленото сътрудничество между икономическите оператори с цел укрепване на частния сектор в условия на опазване на околната среда.
2. Инициативите за промишлено сътрудничество отразяват приоритетите, определени от страните. При тях се вземат под внимание регионалните аспекти на промишленото развитие, като се насърчават транснационалните партньорства, където това е необходимо. Инициативите ще се стремят по-специално да установят подходяща рамка за усъвършенстване на управленското ноу-хау и насърчаване на прозрачността по отношение на пазарите и условията за дейност на предприятията.

Член 21

Сътрудничество в областта на развитието на малките и средните предприятия и на микро-предприятията

Страните се споразумяват да стимулират поддържането на благоприятна среда за развитието на малките и средните предприятия и на микро-предприятията, включително тези, които се намират в селските райони, по-специално посредством:

- а) насърчаване на контактите между икономическите оператори, стимулиране на съвместните инвестиции и съвместните предприятия, както и информационните мрежи чрез съществуващите хоризонтални програми;
- б) улесняване на достъпа до канали за финансиране, осигуряване на информация и насърчаване на иновациите.

Член 22

Сътрудничество в сектора на селското стопанство и селските райони, горите и санитарните и фитосанитарните мерки

1. Страните се споразумяват за взаимно сътрудничество в областта на селското стопанство с цел насърчаване на устойчивото селско стопанство, развитието на селското стопанство и селските райони, горите, устойчивото социално и икономическо развитие и продоволствената сигурност на държавите от Централна Америка.
2. Сътрудничеството е насочено към стимулирането на изграждането на капацитет, инфраструктурата и трансфера на технологии, като обхваща области като:
 - а) санитарните и фитосанитарните мерки и мерките, свързани с околната среда и качеството на храните, при отчитане на законодателството в сила за всяка от страните, в съответствие с правилата на СТО и други компетентни международни организации;

- б) диверсифицирането и преструктурирането на селскостопанските сектори;
- в) взаимния обмен на информация, включително на тази, свързана с развитието на селскостопанските политики на страните;
- г) техническата помощ за подобряване на производителността и обмена на технологии за алтернативни посеви;
- д) научно-технологичните експерименти;
- е) мерките, целящи повишаване на качеството на селскостопанската продукция, мерките за изграждане на капацитет в асоциациите на производителите и мерки за подкрепа за дейностите по насърчаване на търговията;
- ж) увеличаването на капацитета за прилагане на санитарни и фитосанитарни мерки за улесняване на пазарния достъп и за гарантиране на подходящо равнище на здравеопазване в съответствие с разпоредбите на споразумението на СТО за СФМ.

Член 23

Сътрудничество в областта на рибарството и аквакултурите

Страните се споразумяват да развият икономическото и техническото сътрудничество в сектора на рибарството и аквакултурите, особено в аспекти като устойчивата експлоатация, управление и опазване на рибните ресурси, включително оценката на въздействието върху околната среда. Сътрудничеството следва да включва и области като преработвателната промишленост и улесняването на търговията. Сътрудничеството в рибарския сектор може да доведе до сключване на двустранни споразумения в областта на рибарството между страните или между Европейската общност и една или повече централноамерикански държави и/или до сключване на многостранни споразумения в областта на рибарството между страните.

Член 24

Сътрудничество в областта на минното дело

Страните се споразумяват, че като се отчитат аспектите, свързани с опазването на околната среда, сътрудничеството в областта на минното дело се съсредоточава основно върху следното:

- а) насърчаване на участието на предприятия от страните в проучването, експлоатацията и устойчивото използване на минералите в съответствие със законодателството на страните;
- б) насърчаване на обмена на информация, опит и технологии, свързани с проучването и експлоатацията на мини;
- в) насърчаване на обмена на експерти и провеждане на съвместни изследвания с цел увеличаване на възможностите за технологично развитие;
- г) разработване на мерки за насърчаване на инвестициите в тази област в съответствие със законодателството на всяка от централноамериканските държави и на Европейския съюз и неговите държави членки;

- д) разработване на мерки за стимулиране на интегритета на околната среда и отговорностите на предприятията по отношение на околната среда в този сектор.

Член 25

Сътрудничество в областта на енергетиката

1. Страните се споразумяват, че съвместната им цел е да поощряват сътрудничеството в областта на енергетиката, в ключови сектори, определени от страните, сред които водноелектрическата енергия, електроенергията, нефта и газта, енергията от възобновяеми източници, енергоспестяващите технологии, електрифицирането на селски райони и регионалната интеграция на енергийните пазари в съответствие с вътрешното законодателство на страните.
2. Сътрудничеството може, наред с друго, да включва следното:
 - а) формулиране и планиране на енергийна политика, включително взаимосвързани инфраструктури от регионално значение, подобряване и диферсифициране на енергийните доставки и усъвършенстване на енергийните пазари, включително улесняване на транзита, преноса и разпределянето между държавите от Централна Америка;
 - б) управление и обучение за енергийния сектор и трансфер на технологии и ноу-хау;
 - в) насърчаване на енергоспестяването, енергийната ефективност, енергията от възобновяеми източници и изследването на въздействието на производството и потреблението на енергия върху околната среда;
 - г) насърчаване на прилагането на механизъм за чисто развитие в подкрепа на инициативите, свързани с измененията на климата и тяхната променливост;
 - д) използване на ядрена енергия за мирни цели и без замърсяване.

Член 26

Сътрудничество в областта на транспорта

1. Страните се споразумяват, че сътрудничеството в тази област е съсредоточено върху реструктурирането и модернизирането на транспортните системи и на инфраструктурните системи, свързани с тях, подобряването на движението на пътници и стоки и предоставянето на по-добър достъп до пазарите на градски, въздушен, морски, железопътен и шосеен транспорт чрез подобряване на управлението на транспорта от оперативна и административна гледна точка и чрез насърчаване на високите стандарти за работа.
2. Сътрудничеството може да включва следното:
 - а) обмен на информация относно политиките на страните, особено по отношение на градския транспорт и взаимосвързаността и оперативната съвместимост на транспортните мрежи, включващи повече от един вид транспорт, и други въпроси от взаимен интерес;

- б) управление на железопътните линии, пристанищата и летищата, включително подходящо сътрудничество между съответните органи;
- в) проекти за сътрудничество за трансфер на европейски технологии в глобалната навигационна спътникова система и в центрове за обществен градски транспорт;
- г) подобряване на стандартите за безопасност и за предотвратяване на замърсяването, включително сътрудничество в рамките на подходящи международни форуми с цел да се гарантира по-добро прилагане на международните стандарти.

Член 27

Сътрудничество по въпросите на информационното общество, информационните технологии и телекомуникациите

1. Страните признават, че информационните технологии и комуникациите представляват ключови сектори в съвременното общество и са от жизненоважно значение за икономическото и социалното развитие, както и за плавния преход към информационно общество. Сътрудничеството в тази област допринася за намаляване на дигиталното разделение и за развитието на човешките ресурси.
2. Сътрудничеството в тази област е насочено към стимулиране на:
 - а) диалога по всички аспекти на информационното общество;
 - б) в съответствие с вътрешното законодателство на страните — диалога по регулаторните аспекти и аспектите на политиката в областта на информационните технологии и комуникациите, включително стандартите;
 - в) обмена на информация относно стандартите, оценката на съответствието и типовото одобрение;
 - г) разпространяването на нови информационни и комуникационни технологии;
 - д) съвместните научноизследователски проекти по информационни и комуникационни технологии и пилотните проекти в областта на приложенията за информационното общество;
 - е) взаимосвързаността и оперативната съвместимост на телематичните мрежи и услуги;
 - ж) обмена и обучението на специалисти;
 - з) разработването на приложения за електронно управление;

Член 28

Сътрудничество в аудиовизуалната област

Страните се споразумяват да насърчават сътрудничеството в аудиовизуалния сектор и в медийния сектор като цяло чрез съвместни инициативи за обучение, както и чрез

развитие на аудиовизуалната област и дейности по продуциране и разпространение, включително в областта на образованието и културата. Сътрудничеството протича в съответствие със съответните национални разпоредби относно авторското право и приложимите международни споразумения.

Член 29

Сътрудничество в областта на туризма

Страните се споразумяват, че сътрудничеството в тази област цели да консолидира най-добрите практики, за да се осигури балансирано и устойчиво развитие на туризма в региона на Централна Америка. Сътрудничеството следва да е насочено към разработването на стратегии за по-добро представяне и популяризиране на региона в Европа като конкурентна туристическа дестинация с много забележителности.

Член 30

Сътрудничество между финансовите институции

Страните се споразумяват да насърчават сътрудничеството между финансовите институции в съответствие с нуждите си и в рамките на своите съответни програми и законодателство.

Член 31

Сътрудничество в областта на стимулирането на инвестициите

1. Страните се споразумяват да стимулират, в рамките на съответните си правомощия, привлекателен и стабилен реципрочен инвестиционен климат.
2. Сътрудничеството може да включва:
 - а) стимулиране на механизмите за обмен и разпространяване на информация, свързана със законодателството по отношение на инвестициите и възможностите за инвестиции;
 - б) разработване на правна рамка, благоприятстваща инвестициите за двете страни, чрез сключване, когато е уместно, на двустранни споразумения за стимулиране и защита на инвестициите между държавите членки и държавите от Централна Америка;
 - в) насърчаване на опростените административни процедури;
 - г) разработване на механизми за съвместни предприятия.

Член 32

Диалог по макроикономическите въпроси

1. Страните се споразумяват, че сътрудничеството има за цел да насърчава обмена на информация по съответните макроикономически тенденции и политики и обмена на опит, свързан с координирането на макроикономическите политики в условията на общ пазар.
2. Страните се стремят и да задълбочат диалога между своите органи по макроикономическите въпроси, който, според договореното между страните,

може да включва области като паричната политика, фискалната политика, публичните финанси, макроикономическото стабилизиране и външния дълг.

Член 33

Сътрудничество в областта на статистиката

1. Страните се споразумяват, че основната цел е разработване на по-добри статистически методи и програми, включително събиране и разпространяване на статистически данни с оглед на създаване на индикатори с по-добри възможности за съпоставимост между страните, които да им позволят да използват взаимно статистически си данни за търговията със стоки и услуги и, по-общо, за всяка област, попадаща в обхвата на настоящото споразумение, за която могат да бъдат изготвени статистически данни.
2. Сред областите на сътрудничество могат да бъдат включени: техническите обмени между статистическите институти в Централна Америка и в държавите—членки на Европейския съюз, и Евростат; разработването на усъвършенствани и, където е уместно, последователни методи за събиране, анализ и тълкуване на данни; и организиране на семинари, работни групи или програми за обучение по статистика.

Член 34

Сътрудничество в областта на защитата на потребителите

1. Страните се споразумяват, че сътрудничеството в тази област може да включва, наред с друго и доколкото е възможно:
 - а) по-добро взаимно разбиране на законодателството за защита на потребителите, за да не бъдат допускани пречки пред търговията, като се гарантира висока степен на защита на потребителите;
 - б) насърчаване на обмена на информация относно системите за защита на потребителите.

Член 35

Сътрудничество в областта на защитата на данни

1. Страните се споразумяват да си сътрудничат в областта на защитата на личните данни и други данни при обработката им в посока утвърждаване на най-високите международни стандарти.
2. Страните се споразумяват също да си сътрудничат в областта на защитата на личните данни с цел да подобрят степента на защита и да работят за постигане на свободно движение на личните данни между страните при надлежно спазване на вътрешното законодателство на страните.

Член 36

Научно и технологично сътрудничество

1. Страните се споразумяват, че сътрудничеството в областта на науката и технологиите се осъществява в техен взаимен интерес и в съответствие с техните политики, като цели:

- а) обмен на регионално равнище на информация и опит в областта на науката и технологиите, особено по отношение на изпълнението на политиките и програмите;
 - б) насърчаване на развитието на човешките ресурси;
 - в) поощряване на връзките между научните общности на страните;
 - г) насърчаване на участието на деловите сектори на страните в сътрудничеството в областта на науката и технологиите, особено по отношение на стимулирането на иновациите;
 - д) насърчаване на иновациите и трансфера на технологии между страните, включително в областта на електронното управление и по-чистите технологии;
2. Страните се споразумяват да насърчават и подсилват научните изследвания, технологичното развитие и иновациите, в които участват висшите учебни заведения, научноизследователските центрове и производствените сектори, като участието на малките и средните предприятия ще бъде специално насърчавано и от двете страни.
3. Следва да се стимулира сътрудничеството в областта на науката и технологиите между университетите, научните институти и производствените сектори в двата региона, включително стипендиите и обменните програми за студенти и специалисти.
4. Страните се споразумяват да укрепят връзките на сътрудничеството между научните сдружения и сдруженията за технологии и иновации с цел насърчаване, разпространяване и трансфер на технологии.

Член 37

Сътрудничество в областта на образованието и обучението

1. Страните се споразумяват, че сътрудничеството в тази област е насочено към определяне на начините за подобряване на образованието и професионалното обучение. В тази връзка специално внимание следва да се обърне на достъпа на младите хора, жените, коренното население и другите етнически групи в Централна Америка, както и възрастните граждани до образование, включително технически курсове, висше образование и професионално обучение; в този контекст специално внимание следва да се обърне и на постигането на Целите на хилядолетието за развитие.
2. Страните се споразумяват да си сътрудничат по-тясно в областта на образованието и професионалното обучение и да поощряват сътрудничеството между университетите и предприятията с цел развиване на експертните знания на висшите служители.
3. Страните се споразумяват да обърнат специално внимание на децентрализираните дейности и програми (ALFA, ALBAN, URB-AL и др.), изграждайки дълготрайни връзки между специализираните органи в двете страни, които да стимулират обединяването и обмена на опит и технически ресурси. В този контекст сътрудничеството може да подпомага и дейности и

програми за образование и обучение, насочени към специфичните нужди на държавите от Централна Америка.

4. Страните насърчават образованието на групите коренно население, включително на техните собствени езици.

Член 38

Сътрудничество по въпросите на околната среда и биологичното многообразие

1. Страните се споразумяват, че сътрудничеството в тази област стимулира опазването на околната среда като част от усилията за постигане на устойчиво развитие. В тази връзка за важни се считат отношението между бедност и околна среда и отражението на икономическите дейности върху околната среда. Сътрудничеството следва да подкрепя и активното участие в международни споразумения за опазване на околната среда в области като измененията на климата, биологичното многообразие, опустиняването и управлението на химикали.
2. Сред областите на възможно сътрудничество са:
 - а) предотвратяването на увреждането на околната среда; за тази цел в сътрудничеството следва да бъде включен въпросът за трансфер на чисти и/или устойчиви от гледна точка на околната среда технологии;
 - б) стимулирането на съхраняването и устойчивото управление на природните ресурси (включително биологичното многообразие и генетичните ресурси);
 - в) насърчаването на мониторинга на национално и регионално равнище на биологичното многообразие;
 - г) обменът на информация и опит относно законодателството в областта на околната среда и по общи и за двете страни екологични проблеми;
 - д) насърчаването на хармонизирането на законодателството в областта на околната среда в Централна Америка;
 - е) укрепването на управлението на околната среда във всички сектори на всички управленски равнища;
 - ж) поощряването на образованието в областта на околната среда, създаването на капацитет и засилването на участието на гражданите;
 - з) насърчаването на съвместни регионални програми за научни изследвания.

Член 39

Сътрудничество в областта на природните бедствия

Страните се споразумяват, че сътрудничеството в тази област цели да намали уязвимостта на региона на Централна Америка на природни бедствия чрез укрепване на капацитета в региона за научни изследвания, планиране, наблюдение, предотвратяване, реагиране и възстановяване, чрез хармонизиране на правната рамка и подобряване на институционалната координация и правителствената подкрепа.

Член 40

Културно сътрудничество

1. Страните се споразумяват, че сътрудничеството в тази сфера, културните връзки и контактите между представители на културата от двата региона следва да се разширяват.
2. Целта е стимулиране на културното сътрудничество между страните, като се отчитат и поощряват синергиите с двустранните схеми на държавите—членки на Европейския съюз.
3. Сътрудничеството протича съгласно съответните национални разпоредби относно авторското право и приложимите международни споразумения.
4. Това сътрудничество може да включва всички културни области, сред които следните:
 - а) преводите на литературни произведения;
 - б) съхраняването, реставрирането, възстановяването и възраждането на културното наследство;
 - в) културните събития и свързаните с тях дейности, както и обмените на творци и професионалисти в областта на културата;
 - г) насърчаването на културното многообразие, особено това на коренното население и други етнически групи в Централна Америка;
 - д) младежките обмени;
 - е) борбата с незаконния трафик на културно наследство и нейното предотвратяване;
 - ж) насърчаването на занаятчийските и културните отрасли.

Член 41

Сътрудничество в областта на здравеопазването

1. Страните се споразумяват да си сътрудничат в сектора на здравеопазването с цел подпомагане на секторните реформи, насочени към това здравните услуги да станат справедливи и ориентирани към бедните, и с цел стимулиране на механизми за справедливо финансиране, които подобряват достъпа до здравеопазване и обезпечаването с храни на бедните.
2. Страните се споразумяват, че първичната профилактика е свързана и с други сектори като образованието и водоснабдяването и канализацията. В тази връзка страните целят укрепване и изграждане на партньорства, надхвърлящи сектора на здравеопазването, за постигане на Целите на хилядолетието за развитие като борбата със СПИН, маларията, туберкулозата и други епидемии. Освен това в областта на сексуалното здраве и права и за работата с млади хора за превенция на болестите, предавани по полов път, и на нежелана бременност са необходими партньорства с гражданското общество, НПО и частния сектор за

изработване на гъвкав по отношение на пола подход, при условие че тези цели не противоречат на правната рамка и културните особености на държавите.

Член 42

Сътрудничество в социалната област

1. Страните се споразумяват да си сътрудничат в насърчаването на участието на социалните партньори в диалог относно условията на живот и труд, социалната защита и интеграцията в обществото. Особено внимание следва да се обърне на нуждата от недопускане на дискриминация в отношението към гражданите на която и да е от страните, пребиващи законно на територията на другата страна.
2. Страните отчитат важността на социалното развитие, което трябва да върви ръка за ръка с икономическото развитие, и се споразумяват да отдават приоритет на заетостта, жилищното настаняване и населените места, съгласно съответните си политики и конституционни изисквания, и на насърчаването на зачитането на основните принципи и права в областта на труда, формулирани в конвенциите на Международната организация на труда, т.нар. основни трудови стандарти.
3. Страните могат да си сътрудничат във всяка една от областите от взаимен интерес, посочени по-горе.
4. Когато е уместно и съгласно техните съответни процедури, страните могат да провеждат този диалог в условия на координация съответно с Европейския икономически и социален комитет и съответния компетентен орган в Централна Америка.

Член 43

Участие на гражданското общество в сътрудничеството

1. Страните признават ролята и потенциалния принос на гражданското общество в процеса на сътрудничество и се споразумяват да насърчават ефективния диалог с гражданското общество.
2. В зависимост от правните и административните разпоредби на всяка от страните, гражданското общество може:
 - а) да дава мнения в процеса на формулиране на политики на държавно равнище в съответствие с демократичните принципи;
 - б) да бъде информирано и да участва в консултациите относно стратегиите за развитие и сътрудничество и секторните политики, особено в областите, които го засягат, включително във всички етапи на процеса на развитие;
 - в) да получава финансови средства, доколкото вътрешните правила на всяка страна допускат това, както и подкрепа за изграждане на капацитет в критичните области;
 - г) да участва в изпълнението на програми за сътрудничество в области, които го засягат.

Член 44

Сътрудничество в областта на равенството между половете

Страните се споразумяват, че сътрудничеството в тази област подпомага укрепването на политиките, програмите и механизмите, насочени към гарантиране, подобряване и разширяване на равното участие и възможности за мъжете и жените във всички сектори на политическия, икономическия, социалния и културния живот, включително, ако е необходимо, чрез приемане на позитивни мерки в подкрепа на жените. То подпомага и улесняването на достъпа на жените до всички ресурси, необходими за пълноценно упражняване на основните им права.

Член 45

Сътрудничество по въпросите на коренното население и други етнически групи в Централна Америка

1. Страните се споразумяват, че сътрудничеството в тази област допринася за стимулиране на създаването на организации на коренното население и други етнически групи в Централна Америка, както и за укрепване на съществуващите такива, в контекста на стимулиране на изпълняването на целите за изкореняване на бедността, устойчиво управление на природните ресурси, спазване на правата на човека, затвърждаване на демокрацията и културно многообразие.
2. Наред със систематичното проследяване на положението на коренното население и други етнически групи в Централна Америка на всички равнища на сътрудничеството за развитие, страните съобразяват политиките, които разработват, с конкретното положение на това население и укрепват капацитета на своите организации с цел увеличаване на положителните ефекти от сътрудничеството за развитие за тези групи в съответствие с националните и международните задължения на страните.

Член 46

Сътрудничество по въпросите, свързани с изселени лица и демобилизирани бойци

1. Страните се споразумяват, че сътрудничеството в подкрепа на изселените лица и демобилизираните бойци спомага за посрещане на основните им нужди от момента на спиране на хуманитарната помощ до момента на намиране на дългосрочно решение за техния статут.
2. Сред дейностите, които това сътрудничество може да включва, са:
 - а) полагане на усилия за постигане на самостоятелност и за повторна интеграция на изселените лица и демобилизираните бойци в социално-икономическата среда;
 - б) подпомагане на местните приемащи общности и райони на повторно заселване за улесняване на приемането и интеграцията на изселените лица и демобилизираните бойци;
 - в) подпомагане на тези хора доброволно да се завърнат и установят в своите държави на произход или в трети държави, ако условията позволяват това;

- г) дейности за подпомагане на хората да си върнат вещи или възстановят права на собственост, както и помощ за правно уреждане на извършени спрямо тях нарушения на правата на човека;
- д) укрепване на институционалния капацитет на държавите, изправени пред такива въпроси;
- е) подкрепа за повторното включване на тези хора в политическия, социалния и производствения живот, включително, където е възможно, като част от процес на помирение.

Член 47

Сътрудничество в областта на борбата със забранените наркотични вещества и свързаната с тях престъпност

1. Въз основа на принципа на споделена отговорност страните се споразумяват, че сътрудничеството в тази област цели координиране и увеличаване на съвместните усилия за предотвратяване и намаляване на производството, трафика и употребата на забранени наркотични вещества. Страните се споразумяват да се стремят към борба с престъпленията, свързани с този трафик, наред с друго, чрез посредничеството на международните организации и органи. Без да се засягат други механизми за сътрудничество, страните се споразумяват, че за тази цел се използва и механизмът за координация и сътрудничество в областта на наркотиците между Европейския съюз и Латинска Америка и Карибския басейн.
2. Страните си сътрудничат в тази област за осъществяване по-специално на:
 - а) програми за превенция на злоупотребата с наркотици, особено в уязвимите и високорисковите групи;
 - б) проекти за обучение, образование, лечение и възстановяване на лица, пристрастени към употребата на наркотици, и тяхната повторна интеграция в обществото;
 - в) проекти, благоприятстващи хармонизирането на законодателството и действията в тази област в Централна Америка;
 - г) съвместни научноизследователски програми;
 - д) мерки и дейности за сътрудничество, чрез които се цели стимулиране на отглеждането на алтернативни култури, по-специално на незабранени такива от дребни производители;
 - е) мерки за контрол на търговията с прекурсори и основни продукти, които са еквивалентни на тези, приети от Европейската общност и компетентните международни органи;
 - ж) мерки за намаляване на доставянето на забранени наркотични вещества, включващи обучения по административни системи за контрол, за да бъде избегнато отклоняването на химични прекурсори, и за контрол на свързаните с това престъпления.

Сътрудничество в областта на борбата с изпирането на пари и свързаните с това престъпления

1. Страните се споразумяват да си сътрудничат в предотвратяването на използването на финансовите им системи за изпиране на пари, натрупани от престъпна дейност като цяло и в частност от трафик на наркотици.
2. Това сътрудничество включва административна и техническа помощ, насочена към разработване и прилагане на норми и към ефективно функциониране на подходящи стандарти и механизми. По-специално, сътрудничеството позволява обмен на съответната информация и приемане на подходящи стандарти за борба с изпирането на пари, съпоставими с тези, приети от Европейската общност и международните органи, които работят в тази област, като Специалната група за финансови действия (FATF) и Обединените нации. Следва да се насърчава сътрудничеството на регионално равнище.

Сътрудничество в областта на миграцията

1. Страните потвърждават значението на съвместното управление на миграционните потоци между своите територии. С цел засилване на сътрудничеството страните установяват всестрани диалог по всички въпроси, свързани с миграцията, включително незаконната миграция, контрабандата и трафика на хора и потоците от бежанци. Въпросите, свързани с миграцията, следва да бъдат включени в националните стратегии за икономическо и социално развитие на държавите, които са отправна, транзитна и крайна точка за мигрантите.
2. В процеса на сътрудничество се отчита, че миграцията е явление и че следва да се анализират и обсъдят различни аспекти, за да може подходът към този факт да е в съответствие със съответното приложимо международно, общностно и национално законодателство. По-специално тя се съсредоточава върху:
 - а) основните причини за миграцията;
 - б) създаването и прилагането на национално законодателство и практики по отношение на международната закрила, които да отговарят на изискванията на Женевската конвенция от 1951 г. относно статута на бежанците, на Протокола от 1967 г. и на другите приложими регионални и международни инструменти, за да се гарантира спазването на принципа на „неотблъскване“;
 - в) правилата за приемане, както и правата и статута на приетите лица, политиките за справедливо третиране и интеграция на всички законно пребиваващи чужди граждани, образованието и обучението и мерките срещу расизма и ксенофобията и всички приложими разпоредби във връзка с правата на човека на мигрантите;
 - г) установяването на ефективна и превантивна политика срещу незаконната имиграция. Обръща се внимание и на контрабандата на мигранти и трафика на хора, включително начините за борба с мрежите и престъпните организации на контрабандистите и трафикантите и за защита на жертвите на този вид трафик;

- д) връщането при хуманни и неуронващи достойнството условия на незаконно пребиващите лица и обратното приемане на тези лица, в съответствие с параграф 3;
 - е) областта на визите по въпроси, считани за въпроси от взаимен интерес;
 - ж) областта на граничния контрол по въпроси, свързани с организацията, обучението, най-добрите практики и други оперативни мерки по места и, когато е уместно, оборудването, като се отчита възможната двойна употреба на това оборудване.
3. В рамките на сътрудничеството за предотвратяване и контрол на незаконната имиграция Страните също така се договарят да приемат обратно своите незаконни мигранти. За тази цел:
- При поискване и без допълнителни формалности всяка държава от Централна Америка приема отново всеки свой гражданин, намиращ се незаконно на територията на държава—членка на Европейския съюз, осигурява му нужните документи за самоличност и му предоставя достъп до необходимата за тази цел административна подкрепа;
 - При поискване и без допълнителни формалности всяка държава—членка на Европейския съюз приема отново всеки свой гражданин, намиращ се незаконно на територията на държава от Централна Америка, осигурява му нужните документи за самоличност и му предоставя достъп до необходимата за тази цел административна подкрепа.

Страните се споразумяват да сключат, ако това бъде поискано от тях и във възможно най-кратък срок, споразумение за уреждане на специфичните задължения на държавите—членки на Европейския съюз, и на държавите от Централна Америка относно обратното приемане. Това споразумение ще обхване и въпроса за обратното приемане на граждани на други държави и на лица без гражданство.

За тази цел терминът „страни“ означава Общността, всяка от нейните държави членки и всяка държава от Централна Америка.

Член 50

Сътрудничество в областта на противодействието на тероризма

1. Страните потвърждават значението на борбата срещу тероризма и, в съответствие с международните конвенции, приложимите резолюции на ООН и съответното си национално законодателство и норми, се споразумяват да си сътрудничат в предотвратяването на актовете на тероризъм и борбата с тях. Те правят това по-специално:
- а) като част от цялостното изпълнение на Резолюция 1373 на Съвета за сигурност на ООН и други резолюции на ООН, международни конвенции и инструменти в тази област;
 - б) посредством обмен на информация за терористичните групи и поддържащите ги мрежи в съответствие с международното и националното право; и

- в) посредством обмен на възгледи относно използваните средства и методи за противодействие на тероризма, включително в техническите области и обучението, и посредством обмен на опит в областта на предотвратяването на тероризма.

ДЯЛ IV

ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 51

Средства

1. С цел да спомогнат за постигане на целите на сътрудничеството, формулирани в настоящото споразумение, страните се ангажират да предоставят, в рамките на възможностите си и посредством собствени механизми, необходимите ресурси, включително финансови ресурси. В този контекст страните одобряват, доколкото е възможно, многогодишна програма и определят приоритети, отчитайки нуждите и степента на развитие на държавите от Централна Америка.
2. Страните предприемат всички целесъобразни мерки за стимулиране и улесняване на дейностите на Европейската инвестиционна банка в Централна Америка съгласно нейните собствени процедури и критерии за финансиране и съгласно своите закони и норми, без да засягат правомощията на своите компетентни органи.
3. Държавите от Централна Америка осигуряват на експертите от Европейската общност ресурси и гаранции и освобождават от данъчно облагане вноса, реализиран в рамките на дейностите по сътрудничество, в съответствие с рамковите конвенции, подписани между Европейската общност и всяка от държавите от Централна Америка.

Член 52

Институционална рамка

1. Страните се споразумяват да запазят Съвместния комитет, създаден съгласно Споразумението за сътрудничество, сключено с Централна Америка през 1985 г., и запазен с Рамковото споразумение за сътрудничество от 1993 г.
2. Съвместният комитет отговаря за общото прилагане на споразумението. В него се обсъждат и всички въпроси, засягащи икономическите отношения между страните, включително с отделните държави от Централна Америка.
3. Дневният ред на заседанията на Съвместния комитет се определя по взаимно съгласие. Комитетът изготвя сам разпоредбите, отнасящи се до честотата и мястото на провеждане на неговите срещи, до председателството и до други въпроси, които могат да възникнат и, когато е необходимо, създава подкомитети.
4. За подпомагане на работата на Съвместния комитет по насърчаване на диалога с икономическите и социалните организации на гражданското общество се създава Съвместен консултативен комитет, включващ представители на Консултативния комитет на Системата за интеграция на Централна Америка (CC-SICA) и на Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК).
5. Страните отправят покана към Европейския парламент и Централноамериканския парламент (Parlacen) да създадат междупарламентарна комисия в рамките на настоящото споразумение, в съответствие със своите конституционни закони.

Член 53

Определяне на страните

За целите на настоящото споразумение „страните“ означава Общността, нейните държави членки или Общността и нейните държави членки, в рамките на съответните им области на компетентност, произтичащи от Договора за създаване на Европейската общност, от една страна, и Република Коста Рика, Република Ел Салвадор, Република Гватемала, Република Хондурас, Република Никарагуа и Република Панама, от друга страна, в рамките на техните съответни области на компетентност. Споразумението се прилага и за мерките, предприети от които и да е държавни, регионални или местни органи на териториите на страните.

Член 54

Влизане в сила

1. Настоящото споразумение влиза в сила на първия ден от месеца, следващ месеца, през който страните са се уведомили взаимно за приключването на необходимите за тази цел процедури.
2. Уведомленията се изпращат на Генералния секретар на Съвета на Европейския съюз, който е депозитар на настоящото споразумение.

3. От датата на влизането си в сила в съответствие с параграф 1 настоящото споразумение заменя Рамковото споразумение за сътрудничество от 1993 г.

Член 55

Срок на действие

1. Настоящото споразумение се сключва за неопределен срок. В този контекст и както е посочено в член 2, параграф 3 от настоящото споразумение, страните припомнят Декларацията от Мадрид от 17 май 2002 г.
2. Всяка страна може да изпрати на другата писмено уведомление за намерението си да денонсира настоящото споразумение. Денонсирането поражда действие шест месеца след изпращането на уведомление до другата страна.

Член 56

Изпълнение на задълженията

1. Страните приемат всички общи или специфични мерки, необходими за изпълнение на задълженията им по настоящото споразумение, и правят необходимото за постигане на целите, формулирани в настоящото споразумение.
2. Ако една от страните счита, че другата страна не е изпълнила задължение, произтичащо от настоящото споразумение, тя може да предприеме съответни мерки. Преди да го направи, тя трябва да предостави в срок от 30 дни на Съвместния комитет цялата информация, необходима за задълбочено проучване на ситуацията с цел намиране на приемливо за страните решение.

При избора на мерки се дава приоритет на онези от тях, които в най-малка степен биха затруднили функционирането на настоящото споразумение. Тези мерки се съобщават незабавно на Съвместния комитет и се подлагат на обсъждане в рамките на комитета, ако другата страна поиска това.
3. Чрез дерогация от разпоредбите на параграф 2 всяка от страните може незабавно да предприеме подходящи мерки в съответствие с международното право в случай на:
 - а) денонсиране на настоящото споразумение по начин, който не попада в обхвата на общите разпоредби на международното право;
 - б) нарушаване от другата страна на съществени елементи на настоящото споразумение, посочени в член 1, параграф 1.

Другата страна може да поиска свикване на спешна среща на страните в 15-дневен срок за задълбочен преглед на ситуацията с цел да бъде потърсено приемливо за страните решение.

Член 57

Бъдещо развитие

1. Страните могат да се споразумеят помежду си да разширят и допълнят обхвата на настоящото споразумение съгласно съответното си законодателство чрез

сключване на споразумения за конкретни сектори или дейности предвид на натрупания при изпълнението му опит.

2. Не се изключват предварително никои възможности за сътрудничество. Страните могат да се обърнат към Съвместния комитет за разглеждане на практическите възможности за сътрудничество, които са в техен общ интерес.
3. По отношение на прилагането на настоящото споразумение всяка страна може да излиза с предложения за разширяване на сътрудничеството във всички области, отчитайки опита, придобит по време на прилагането му.

Член 58

Защита на данните

За целите на настоящото споразумение страните се споразумяват да осигурят при обработката на лични и други данни висока степен на защита, отговаряща на най-високите международни стандарти.

Член 59

Териториално приложение

Настоящото споразумение се прилага, от една страна, на териториите, на които се прилага Договорът за създаване на Европейската общност, и съгласно условията, предвидени в този Договор, и, от друга страна, на териториите на Република Коста Рика, Република Ел Салвадор, Република Гватемала, Република Хондурас, Република Никарагуа и Република Панама.

Член 60

Автентични текстове

Настоящото споразумение е съставено в два екземпляра на датски, нидерландски, английски, фински, френски, немски, гръцки, италиански, португалски, испански и шведски език, като всички текстове са автентични.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ЕДНОСТРАННИ ДЕКЛАРАЦИИ НА ЕС

=====

1. Декларация на Комисията и Съвета на Европейския съюз относно клаузата, засягаща връщането и обратното приемане на незаконни мигранти (член 49)

Член 49 не засяга вътрешното разделение на правомощията между Европейската общност и нейните държави членки за сключването на споразумения за обратно приемане.

=====

2. Декларация на Комисията и Съвета на Европейския съюз относно клаузата, свързана с определянето на страните (член 53)

Разпоредбите на настоящото споразумение, които попадат в обхвата на част III, дял IV от Договора за създаване на Европейската общност, задължават Обединеното кралство и Ирландия като отделни договарящи се страни, а не като част от Европейската общност, докато Обединеното кралство или Ирландия (в зависимост от случая) не уведоми централноамериканската страна, че вече е задължена като част от Европейската общност в съответствие с Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия, приложен към Договора за Европейския съюз и Договора за създаване на Европейската общност. Същото се отнася и за Дания в съответствие с Протокола относно позицията на Дания, приложен към тези Договори.

=====